

Great Wall Hobby

U této značky se můžeme setkat s kvalitními detaily i fotolepty; specializují se převážně na německou techniku. Repertoár je zatím značně omezený, firma totiž není na trhu dlouho. Zajímavé jsou zejména německé kanony ráže 88 mm – vyrábí je se dvěma transportními podvozky a netypickým vyústěním kanonu. Vůbec celkově jde o atypický typ. Za mistrovské dílo ovšem považují raketomet Nebelwerfer s kovovými hlavními.

Great Wall Hobby
SHANGHAI LION ROAR ART MODEL CO., LTD
www.lionroar.net www.lionroarmodel.cn

GERMAN WWII
MAYBACH
HL42
TRKMS ENGINE

1/35 [13522] 二战德军迈巴赫HL42TRKMS发动机
sWS

sWS 60cm infrared searchlight CARRIER "UHU"
sWS红外线观测车

Panzerwerfer 42 auf sWS
sWS 150mm自行火箭炮

Obrázek 9b: Doplnkový model německého motoru vhodný do více typů polopásových vozidel, jako je Raketenwerfer, s plochou nástavbou nebo pak s protiletectvým kanonem Flak 38, viz obrázek. Motor se skvěle hodí i jako např. doplněk na diorama nebo pro různé úpravy německých bojových vozidel. Některé typy modelů bývají většinou vyráběny bez motoru, a proto je třeba stavebnici vhodně doplnit.

Dodala firma KITBAZAR z Radouše – www.KITBAZAR.CZ

Verlinden

Firma nabízí široké spektrum stavebnic – doplňky na dioramata, resinové figurky, modely techniky, doplňkové sady, stromky, základy na dioramata zhotovená včetně doplňků, terénu atd. Ceny jsou vyšší, ale kvalitativně se velmi vyplatí. Do produkce patří třeba

vietnamská válka anebo například hlídkové čluny. Resinové figurky jsou pěkně odlité a vybavené různými doplňky.

CMK

Tato firma se zabývá resinovými stavebnicemi, v nabídce lze najít jak poněkud netypické modely, tak i modely zcela běžné, produkce sahá i do lokomotiv, vagónů i příslušenství k železnici, pěkný je jeřáb na otočném rameni nebo modely automobilky Tatra, další lahůdkou jsou dva železniční podvozky pro přepravu německého superděla Morser Karl (doporučuji). Zajímavý je rovněž poměrně nestandardní model amerického druhoválečného samohybného děla. Kvalita těchto odlévaných stavebnic je vysoká, lepší už asi těžko najdeme. Je však nutné ošetřovat povrch podobně jako u každého resinu, protože by se mohly objevit různé propady, škrábance... To je ale u resinu prostě standardní. Vyndávání z forem a ošetření povrchu je rovněž problematické.

Obrázek 11: Odlévaný doplněk s fotolepty a obtisky. Jedná se o letecké zásobovací kontejnery. Je to jen malý zlomek produkce firmy Plus Model.

Plus Model

Tato česká firma se opět zabývá resinovými modely, vyniká především doplňkovými sadami, jako jsou figurky, technika, civilní technika, civilisté, doplňky nevojenského charakteru, nákladní automobily, traktory, buldozery atd. Doplnkové sady Easy line nabízí praktické doplňky jako muniční bedny, tlapače, květníky, vozíky, kanistry atd.

Eduard

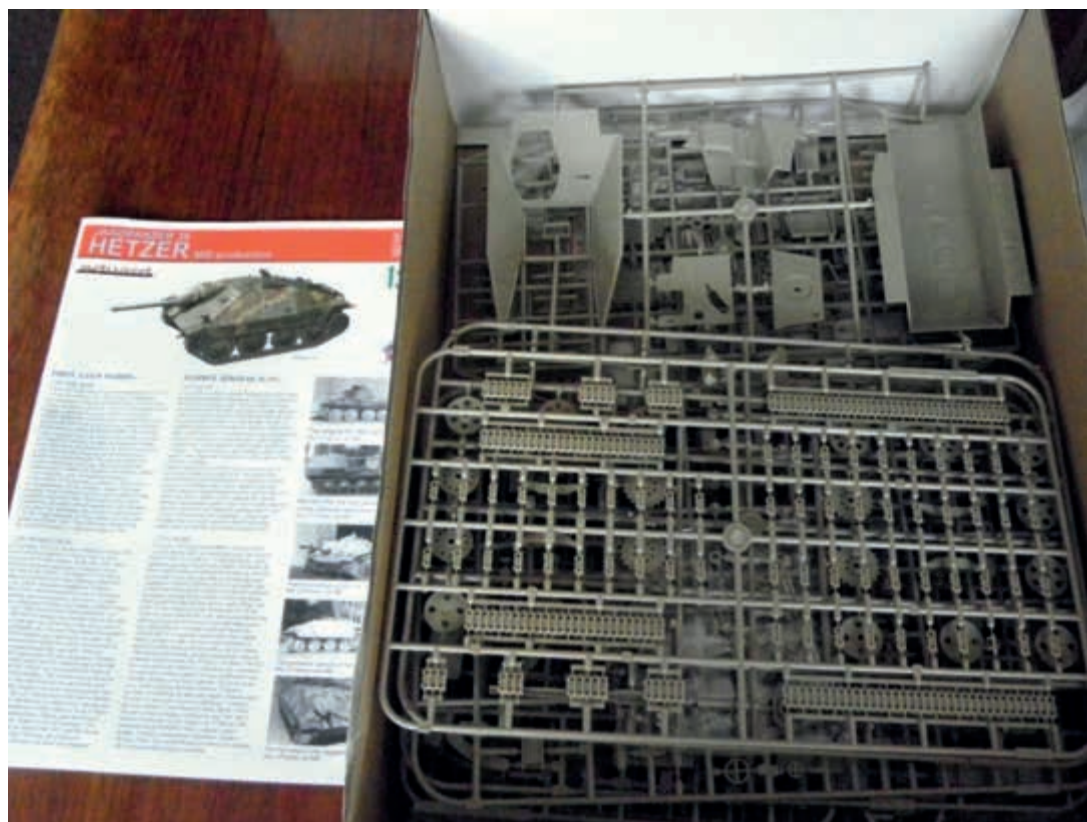
Zabývá se hlavně leteckým modelářstvím – vyrábí skvělé modely letadel i v měřítku 1/32 s fotolepty. Zajímavostí jsou leptané sady Big Ed na bojovou techniku s maskami a všemi detaily, cenově jsou na slušné úrovni. Já osobně mám v oblibě model Jagdpanzer Hetzer, měřítko 1/35, včetně interiéru a leptů, je opravdu moc pěkný. V dnešní době většina modelářů spoléhá na tuto firmu, protože jejich výrobky jsou dostupné a s plechovými díly se dobře pracuje, dají se krásně tvarovat. Leptanou sadu můžeme pořídit snad na každý model, který nás napadne, sortiment je opravdu úžasný. Za zmínku stojí soustružené hlavě a masky, které slouží ke snadnějšímu barvení nebo nástřiku čirých dílů anebo dílů s odlišnými barvami. Masky na kola může velmi usnadnit práci, kolo se nastříká kamuflážní barvou, poté se zalepí jeho střed a kolo se přestříkne černou barvou. Když se maska sejme, tak máme krásně ohraničené kolo a nikde není přetah, to je velmi příjemné, pokud lepíme tank o sto kolech. Dále se pak využijí u kokpitu letadla, kde je čirý díl potřeba odlišit od nosné konstrukce, protože celý dílek je čirý a po nástřiku zůstane nastříkána jen konstrukce beze skel. Další doplňky: palubní desky, tachometry, stěrače, ciferníky, držáky na nářadí, pedály vozidel, páky vozidel, kryty motorů, přídatné pancíře, tenké plechové konstrukce a další a další.

Obrázek 12: Skvělý model lehkého stíhače tanků Jagdpanzer Hetzer, stroj byl vyvinut pro speciální účely a dosahoval vysoké mobility a účinnosti. Byl použit např. během bojů na Staroměstském náměstí v Praze.

Tento typ stíhače tanků se dominantně používal hlavně ke konci války. Byl vyvinut na základě požadavku na vysoce mobilní vozidlo, které by bylo schopno čelit masě nepřátelských tanků, představeno bylo samotnému Hitlerovi a po jeho schválení zavedeno do výroby. Používal se i na území protektorátu, kde se zúčastnil bojů v Praze na Staroměstském náměstí. Můžeme se setkat se spoustou verzí tohoto vozidla, sloužilo během spojenecké operace Market Garden v Arnhemu v roce 1944 či během těžkých obranných bojů na přístupech u Vídně.

Obrázek 13: Při pohledu do krabice uvidíme velké množství plastových rámečků, leptanou planžetu, soustruženou hlaveň, masky na kola, obtisky. Sada obsahuje kompletní interiér se zásobníky munice i motorem, je zde naprosto všechno, co potřebujeme.

ně a Brna, také sloužilo u ruské vlasovské armády a v neposlední řadě pak i Československu – v Praze, Hořovicích, Brně... Pro každou divizi bylo specifické označení a kamufláž, která souvisela s terénem, základním podkladním nástřikem z továrny byla trupová červená, dále následovala červenohnědá, olivová zelená a také různé odstíny tmavě žluté a pískové a samozřejmě jejich variace. Schéma 1: základ byl tmavě žlutý, dále nepravidelné skvrny olivovou zelenou ohraničené tmavě hnědou barvou. Schéma 2: základ tmavě žlutý, zelené a hnědé skvrny.

Griffon Models

Za zmínku stojí hlavně leptané sady na techniku, provedení je naprosto excelentní a jsou vidět také detaily, o kterých jste si mysleli, že ani neexistují. Lepty jsou z tužšího kovu než třeba od firmy Eduard, nejsou tudíž tolik náchylné k poškození, ale hůře se opracovávají.

Jiní výrobci:

Heller, Bílek, Marquette, Miniart, Planet Models, Tristar, Airfix, Heller, Hasegawa...

Výše uvedenými výrobci se blíže nezabývám, protože pro mě nejsou tolik zajímaví; ne však z toho důvodu, že bych je chtěl nějak poškodit. Domnívám se, že výrobci popisovaní v této knize jsou natolik vynikající, že není třeba dále rozvádět do podrobností jiné.

Vývoj stavebnic

První stavebnice byly spíše dřevěné a také papírové, to byl takový prvotní způsob, jak začít vytvářet realistické modely. S příchodem firmy Tamiya začala opravdová éra plastických stavebnic, první její nádherné modely patří už do 70. let minulého století a můžeme je vidět v prodeji dodnes! Stavebnice mají dobré lícování, nechybí kamuflážní schéma, technická data ani obtisky. Troufám si tvrdit, že v 90. letech byly naprostou špičkou a ani dnes nezaostávají. Za zmínku stojí technika německá a spojenecká z období 2. sv. války. Poté přišly na scénu leptané díly, různé patinovací přípravky, špičkové stavebnice od firmy Dragon, Bronco nebo AFV Club.

Ceny stavebnic

Pro začátečníky doporučuji firmy Tamiya, Italeri, Rewell, neboť jsou cenově dostupnější. Ceny se pohybují řádově do 800 Kč pro měřítko 1/35, pro měřítko 1/72 jsou podstatně nižší. Firma Eduard nabízí velice levné leptané sady všeho druhu. Pro pokročilé modeláře navrhuji Dragon nebo Bronco, které jsou sice dražší, ale rozhodně se vyplatí, ceny se pohybují od 800 do 1 500 Kč, opět dle měřítka. A pro ještě pokročilejší modeláře jsou vhodné jako doplněk navíc leptané sady, kovové pásy od firmy Friulmodel a různé resinové doplňky.

Dostupnost výrobků

S dostupností nejsou dnes téměř žádné problémy, pokud zrovna nesháníte soustruženou hlaveň na netypický model v měřítku 1/48. Na modelářských výstavách je zboží dostatek, rovněž na internetu nebo v kamenných obchodech.

Modelářský materiál

Dřevo a dřevěné lišty a podstavce

Dřevo je dostupný materiál a je vhodný na podstavce a dřevěné konstrukce. Nejdůležitějším aspektem jsou dřevěné podstavce na dioramata a modely, bez dobrého podkladu model prostě nevypadá dobře, i když může být skvěle ztvárněný – a toto může ovlivnit výsledné bodování na soutěžních výstavách. Podstavce mohou být různého tvaru: obdélník, čtverec, ovál, který je, řekl bych, nejpopulárnější, anebo je možné libovolný tvar na specifické diorama. Okraje podstavců musejí být zdobné, to znamená vyfrézované; profily jsou různé, např. žlábký, prohlubně, různé výkusy, zaoblení, to už závisí na představitosti. Poměrně častým problémem je dostupnost, protože ne každý truhlář má potřebné nástroje anebo dokáže vytvořit pouze rovnoběžné linie a ty nejsou pro náročnější modeláře dostačující. Na modelářských výstavách jsou však dostupné všechny tvary a velikosti, např. také profilace povrchová, to znamená nejenom na okrajích s různými vzorky (vypadají jako zmenšené plovoucí podlahy). Podložky jsou poměrně nákladné, ale velice je obdivuji.

Obrázek 14: Kvalitní podstavec je základem každé modelářské práce – nehezká podložka může velice snadno pokazit dojem z celé práce a samozřejmě naopak nemůže být nehezký model na dokonalém postavci. Podstavec si můžete nechat zhotovit truhlářem či vyfrézovat nebo zakoupit na modelářských výstavách. V nabídce jsou různé dřevěné vzory a všechny možné tvary.

Podložky se dále mohou lakovat a různě tónovat, to je možné provést pomocí olejových barev, které se zapouštějí do dřeva, anebo se dají koupit impregnační nátěry, kde si zvolíme odstín podle barvy podložky, např. dub, borovice, mahagon, pinie, zlatý dub a jiné. Tyto nátěry jsou vodou ředitelné a netoxické, dobře se s nimi pracuje, je možné je použít i ve více vrstvách podle potřeby a efektu, který se nám líbí. Lakování provádíme až po napuštění přípravku. Dále je třeba dávat pozor, abychom při práci neušpinili ozdobné okraje desky např. barvou, vteřinovým lepidlem, tmelem. Poté bychom se jen obtížně zbavovali těchto nečistot. Zvláště třeba tmely jdou ze dřeva špatně sundávat tak, aby po nich nezůstaly stopy, které působí velice rušivě, zvláště pak když neodpovídají barvě podložky. Proto si

okraje zamaskujeme páskou, jak je vidět na obrázku. Až práce dokončíme, pásku sejmeme a můžeme model nebo diorama vystavit. Na tomto obrázku je zajímavé členění dřeva, které vypadá jako plovoucí podlaha – plánuji zde zhotovit diorama s vrakem vozidla.

Obrázek 15: Travní foliáž nalepená na podložku – připraveno k patině a umístění modelu.

Obrázek 16a: Opět travní foliáž dolepená na fotorámeček, který byl nejprve zakoupen a až pak byla na jeho rozměr přizpůsobena velikost foliáže. Zde je pouze statická tráva.

Obrázek 16b

Příprava povrchu

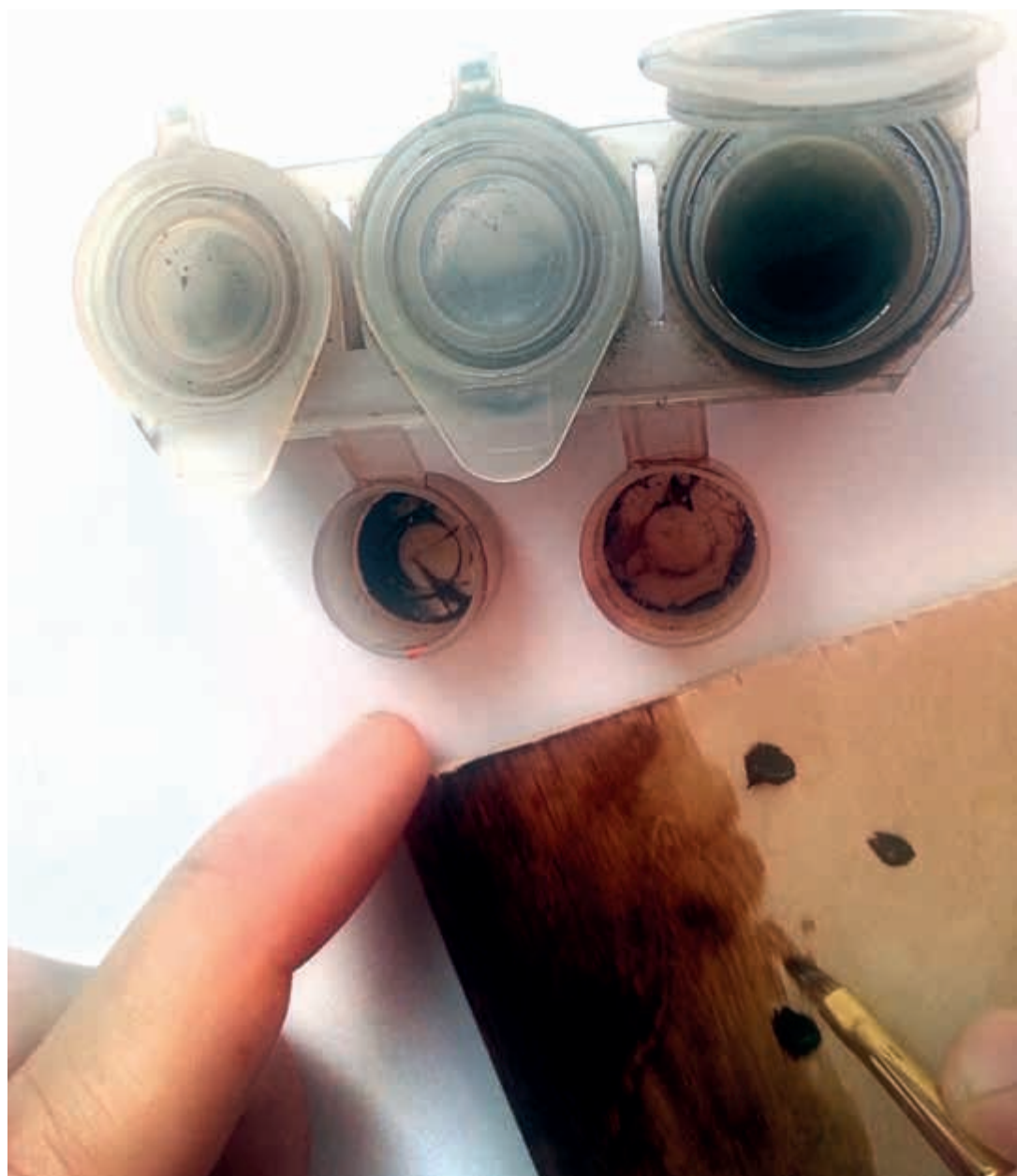
Příprava povrchu je důležitá, protože na dalších vrstvách se kvalita podkladu projeví značně, proto je dobré povrch důkladně očistit od prachu, mastnot, nedokonalostí dřeva atd. Doporučuji smirkový papír hrubosti 600 na obroušení, na tmelení bych doporučil akrylátový tmel na dřevo Kittfort nebo lze použít bezbarvý akrylátový tmel. Kittfort je v barvě dřeva, která může být stejná jako na další vrstvě mořidla. Důlky se zatmelí

Obrázek 17: Broušení povrchu od nečistot a pilin. Následně povrch začistíme a začneme s napouštěním olejových barev. K napouštění je vhodná třeba umbra přírodní nebo umbra pálená, lze je mezi sebou i míchat.

a následně přebrousí. Tmel Kittfort se brousí a škrábe snadno, poté se povrch omyje. Jen je třeba dát pozor, abychom nezakryli strukturu dřeva.

Obrázek 18: Důkladně očištěný povrch začneme napouštět jedním odstínem olejové barvy, zvolíme například umbru přírodní. Odstín není třeba měnit, podložku se snažíme udělat co nejjednodušší, aby neodváděla pozornost od modelu. Olejové barvy dřevo dobře přijme. Necháme důkladně proschnout, třeba klidně i několik dní, následně nalakujeme, nástřik lakem můžeme opakovat. Já používám lesklý lak ve spreji, který ani nemusí být primárně určen pro modelářství, stačí se podívat do obchodu s malířskými potřebami.